

Inspiratiedag 30/11/2021

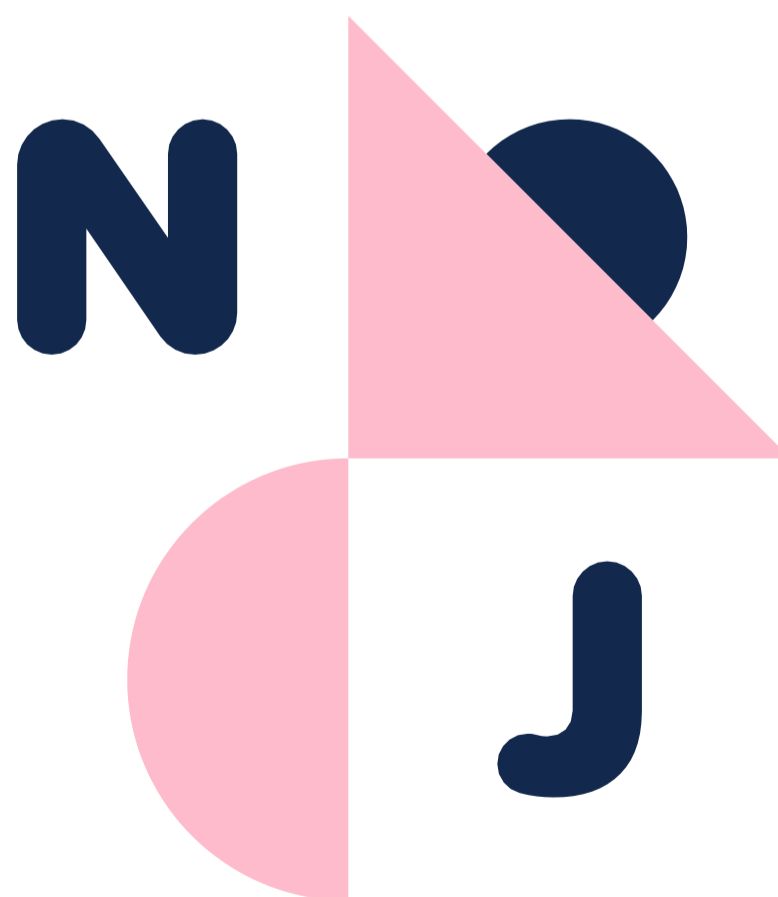
Jeugdvriendelijke leefbare buurten

— i.s.m. Departement Cultuur, Jeugd en Media

NETWERKJEUGDVRIENDELIJK.BE

Vlaamse
overheid

Een samenhangende buurt

Benedicte en Dorien (DCJM) (moderator),
Joost (DCJM) (verslaggever),

Tieme (Bataljong), Chiara (Koksijde), Gerben (De Haagse Hogeschool/
Stadslente), Liesbeth (De Ambrassade), Faye (Dep WVG), Els (Arktos), Bram,
Marieke (Hasselt), Noor (Aarschot), Flor (Waregem), Sabine (Netwerk KKTP), Lien
(Mechelen)

Moeilijk om samenhang te creëren omwille van het gebrek aan ankerpunten/wijkwerkers in verschillende wijken.

Hoe kunnen we vermijden te vervallen in klassieke vormen zoals bevestigingen en toch iedereen betrekken?

Hoe samenwerken over verschillende beleidsdomeinen heen? Iedereen heeft andere indicatoren, termen...

Hoe mensen uit de buurt vinden om zich te engageren in de buurt en hoe hen geëngageerd houden om weefselversterkend te werken?

Conflicten tussen verschillende organisaties: hoe ouderen en jongeren op een positieve manier met elkaar in contact brengen?

Hoe tegenstrijdige belangen tussen verschillende doelgroepen overstijgen ook binnen de groep van kinderen en jongeren zelf?

Hoe breder gedragen engagement bekomen, en minder afhankelijk zijn van bepaalde mensen/ klikjes?

Hoe voorkom je dat je alle problemen aantrekt als professional? Iedereen heeft zijn rol. Professionele actoren geven mee kader en faciliteren.

soms zijn er conflicten tussen bewoners, tussen gebruikers en bewoners. Welke instrumenten zijn er om tot een goede verstandhouding te komen? Waar is de grens om goed voor iedereen te doen? Hoe kunnen we keuzes maken?

Verschillende leeftijdsgroepen hebben verschillende noden: kunnen we deze verbinden met elkaar? Zodat een actie goed is voor meerdere groepen.

Voorstel actie: Buurtparticipatie(trajecten)

Wat willen we doen:

- Buurtparticipatie versterken
- Doelgroepen op een goede manier betrekken en leren van elkaar.
- We koppelen dit aan ontmoeten via eten en drinken (engagement in VT).
- Verhalen van ki & jo en buurtbewoners waarbij cohesie werd verbeterd laten vertellen/zien om te inspireren: positieve benadrukken en niet enkel het negatieve benadrukken.
- Gebruik sociale media om mensen te betrekken, naast flyers om kwetsbare groepen te bereiken.

Wat willen we bereiken:

iedere groep zijn plaats gunnen op het openbaar domein zodat iedereen gelijk voor de wet is,
(ambitie: 1 gemeente 1 plan)

Idealiter is er een mix van gemengde plekken waar doelgroepen samenkomen en plekken die bedoeld zijn voor kinderen en jongeren die ze zich eigen moeten kunnen maken.

Dit draagt bij aan een jeugd vriendelijke leefbare buurt omdat... verschillende doelgroepen samen kunnen leven.

Kinderen en jongeren kunnen deze rol(len) opnemen in onze actie: hun stem laten horen/participeren

Wie hebben we nodig (beleid, middenveld, bedrijfsleven en onderzoek)?

Overheden en beleidsdomeinen

Binnenlands bestuur op Vlaams niveau.
Lokale jeugdraad en 'juiste' politici, ambtenaren, politie (wijkinspecteurs)
jeugdwerkers
sociaal huis...

De jeugddienst moet kader aanbieden en verdedigen dat gesprekken niet gebeuren tijdens schooltijd. Suggestie: naar jongeren toegaan in hun eigen buurt waar ze meestal dan vrijer spreken/aanspreken in hun eigen leefomgeving.

Zie ook wijkregisseurs Gent (good practice)

Middenveldspelers

Rol middenveld? Hangt af van concrete situatie: waakhond, facilitator, draaischijf, link burger-bestuur...
Wijkorganisaties
Jeugdorganisaties moeten schijnparticipatie helpen voorkomen en moeten bewaken dat ze echt een stem

Onderzoekers

buurt cijfermatig in kaart brengen.

Tips

- Vraag niet wat men wil (wensen) maar vraag naar wat er nodig is voor de samenleving en voor ki & jo. Zo eindig je niet met een 'wensenlijstje'.
- Soms moet je niet blijven discussiëren, maar afstand nemen. Je kan nooit voor iedereen goed doen.
- Verwachtingen moeten eerst scherp zijn voor participatie opgezet wordt. Die oefening maak je best op voorhand met de verschillende diensten, op die manier kan je met een kader naar de burger gaan.
- Cohesie bevorderen via subsidies voor straatfeesten kan helpen, maar communicatie blijft dan essentieel.
- Informele, laagdrempelige zaken hebben een groot effect
- De leefbaarheidstoets is interessante tool, het is geen sjabloon maar het zijn filters die je kan gebruiken. Wel wordt vaak vanuit veiligheidsoogpunt gewerkt (Mechelen)).
- Samenwerking met de professionals die in een bepaalde buurt werken, is van belang. Van politie, gemeenschapswachten tot woonmaatschappij en jeugdwerkers, zowel op lokaal als op Vlaams niveau. Netwerk binnen de buurt vormen.

Een kwalitatieve buurt

Marianne Labre (Gent) (moderator),
Saar Dewulf (Bataljong) (verslagneemer),

Hoe zorgen voor verbinding tussen ontmoetingsruimte voor k&j? Bv. Via trage wegen en Hoe parkeren buiten centrum houden?

Mike (Hasselt)

Hoe gaan we om met autoluwe buurten, plan 15min lopen, verplichting voldoende parkeerplaatsen? Hoe maken we de mindshift? Hoe gaan we om met de regels versus menselijke kant?

Stefan (Agentschap Zorg en Gezondheid)

Hoe creëer je meer jeugdruimte voor jongeren?

Sarah (Dilsen-Stokkem)

Hoe kan je als jeugddienst wegen op juiste en veilige verbindingen tussen speel/ontmoetingsruimte voor k&j?

Nele (Wetteren)

Hoe zorg je dat k&j echt stem krijgen in het ontwikkelen van speelweefsel? Bottom-up niet top-down.

Tiziana (Sint-Pieters-Leeuw)

Hoe kan je de opbouw van kindvriendelijke publieke ruimte sterker verbinden met het onderzoek ernaar? De onderzoeksmatige kijk naar ontwikkelen van publieke ruimte mag niet vergeten worden.

Stefan (KeKi)

Hoe na een belevingsonderzoek over kijk k&j naar hun buurt, vertalen naar het beleid?

Gunter (Mechelen)

Hoe kan je jeugdruimte en publieke ruimte laten overvloeien in elkaar? Hoe geef je iedereen zijn eigen ruimte? Hoe gedeeld gebruik goed laten delen?

William (Wevelgem)

Hoe kan je ervoor zorgen dat k&j (en iedereen) zich veilig voelen in de publieke ruimte? Dat k&j het gevoel krijgen dat ze er mogen zijn en dus willen zijn. Hoe creëren we een kwalitatieve verblijfsruimte?

Wim (Bataljong)

Hoe betrek je effectief k&j bij ontwikkeling van een kwalitatieve buurt? Hoe vertaal je hun stem naar of in het beleid?

Saar (Bataljong)

Hoe krijg je impact op mobiliteit, rode lijnen en barrières?

Wouter (Kind & Samenleving)

Voorstel actie: Kinderen en jongeren sterker betrekken

Wat willen we doen: als sector nog meer bewaken dat kinderen en jongeren betrokken worden in het vormgeven van kwalitatieve buurten, in plannings- en ontwerpprocessen

Wat willen we bereiken:

- Participatie vanuit een kinderrechtenreflex
- Als sector informatie begrijpbaar maken voor kinderen en jongeren, zodat ze er mee aan de slag kunnen

Dit draagt bij aan een jeugd vriendelijke leefbare buurt omdat het inzet op het evenwaardig burgerschap van kinderen en jongeren en hen erkent als ervaringsdeskundige inwoners en gebruikers

Wie en wat hebben we nodig?

Tips

- Zorg dat je methodiek is afgestemd op de leeftijd van je doelpubliek
- Nabijheid is belangrijk en een terugkommoment.
- Zorg ervoor er dat er zekerheid is dat er iets mee gebeurt
- Vraag door naar waarom ze voor iets kiezen en waarom niet. Zorg voor klare (kinder) taal, kaders, tijd, de ruimte voor de juiste diensten
- werk met verschillende sessies, bevrage eerst k&j in hun eigen taal en verwerk die resultaten dan in de presentatie naar heel de buurt. Dit kan een andere toon zetten.

Partners

- Scholen (link maken met de eindtermen)
- Jeugd(welzijns)werk
- Koppeling met bestaande activiteiten
- Ook ouders en andere bewoners betrekken
- Andere diensten betrekken

Bruikbare methodieken

- Picto play om ter plaatse ki & jo te bevragen.
- via de wijkmonitor kan je kinderen punten laten geven en daar kan je dan op doorvragen waarom ze die punten hebben gegeven.
- Place standard tool (leefplekmeter): beoordelingstool op wijkniveau
- Plein vol gezondheid, verbeelden van nieuwe straten, tijdelijk invulling aan geven en buurt laten ervaren hoe iets kan zijn (via gezonde publieke ruimte).

Randvoorwaarden:

- Plan en middelen moeten gekend zijn
- Werkgroep met (interne) stakeholders reeds opgericht
- Vraag naar beleving niet naar mening
- Betrek de k&j maar ook de rest van de buurt
- Zorg voor terugkoppeling
- Geef kaders aan (expectation management)
- Timing bevraging (vanaf beginfase)
- Soort vraagstelling is belangrijk (bv. Wat denk je dat de buurt nodig heeft?)
- Werk met verbindingspersonen (vertrouwenspersonen)
- Realiseer quickwins, dat zorgt voor betrokkenheid, mensen voelen zich gehoord
- Doseer het aantal inspraaksessies
- Zorg voor een vertaalslag op maat van de doelgroep of sector
- Zie k&j als een evenwaardige actor

Geëngageerde en ondernemende buurten

Toon Van Otterdijk (Formaat) (moderator),
Michiel Jacobs (Bataljong) (verslaggever),

De discrepantie die er is tussen jongeren die vanalles willen, die initiatief nemen, en de remmende traagheid van het bestuur. Bv. pleinpatrons vragen verlichting; deze laat al 2 jaar op zich wachten

Griet (JES vzw Gent)

Ik ben bezig met integrale buurtontwikkeling. Hoe kan je de stem van jongeren laten gelden t.a.v. andere belangen van buurtbewoners?

Fatima (Mechelen)

Ik word bij de controle van speelterreinen vaak geconfronteerd met vandalisme of lege pleintjes: hoe geef je eigenaarschap aan jongeren zodat ze mee zorg dragen voor het plein?

Koen (Wonen en Werken Leuven)

Hoe krijg je mensen uit hun kot om initiatief te nemen voor de buurt?

Gerda (DCJM)

Waar vind je mensen die engagement opnemen in het bestuur van een jeugdhuis?

Joyce (Wetteren)

Hoe kunnen we wat jeugdwerk doet betrekken op de buurt? Hoe het ondernemend vermogen van een gemeenschap zichtbaar maken? Ondernemen is ideeën omzetten in acties en dan wat ze doen effect laten hebben.

Johan en Reineke (Vlaio)

Ik ben projectmedewerker sociale cohesie. Hoe maak je buurtbewoners warm voor initiatieven van jongeren met sociaal-emotionele problemen?

Belinda (Mechelen)

Nalatigheid door de bestuurlijke bureaucratie. Zo halen participatieprojecten weinig uit en wordt integendeel het wantrouwen t.a.v. de politiek gevoed. Jongeren vervallen in een 'je m'en fou'-houding.

Michiel (Bataljong)

Voorstel actie: bestuurlijke besluitvorming versnellen

Wat willen we doen: Het engagement van jongeren sneller capteren door sneller en zichtbaar effect te bekomen. Er is concrete verandering door de oplossingen, die jongeren zelf aanbrenge, ook echt te waarderen.

Wat willen we bereiken:

- Snelle, efficiënte besluitvorming d.m.v. 'vernetwerking' op lokaal / buurniveau.
- Verhoogde betrokkenheid van jongeren.

Dit draagt bij aan een jeugdriendelijke leefbare buurt omdat jongeren *getriggerd* blijven om zich in te zetten voor hun buurt. Het zorgt voor duurzame impact.

Kinderen en jongeren kunnen deze rol(len) opnemen in onze actie:

- Netwerker, burgpersoon, ambassadeur...
- Betrokken partij.

Wie hebben we nodig (beleid, middenveld, bedrijfsleven en onderzoek)?

Overheden en beleidsdomeinen

- Lokaal bestuur en vooral betrokken wijkmanagers, buurtwerkers, ...
- Politieke betrokkenheid: effectief luisteren naar besognes van jongeren en buurten.
- Vanuit Vlaamse overheid of koepelorganisaties zorgen voor kruisbestuiving. Zie bv. de Sociale Innovatiefabriek. Creëer lerende systemen, netwerken van buurten

Bedrijfsleven:

- Sleutelfiguren in de buurt
- Lobbywerk met potentiële partners

Middenveldspelers

Politiserende actoren: jongeren helpen om hun wensen te uiten en snelheid soms te 'forceren'. Oplossingen zelf aanbrenge en tonen om aandacht te krijgen.

Onderzoekers

Good practices in kaart brengen:

- Uit sessie: BEN-aanvragen in Mechelen, 'nieuwe autoriteit' – methodiek in Mechelen, app voor speelpleintjes (Leuven – Koen Smets)
- Multi actor samenwerkingen ontwikkeld vanuit Vlaanderen.
- Goede voorbeelden in Nederland (Johan Poisquet – Vlaio heeft een lijst).

Randvoorwaarden:

- Positieve (korte termijn) oplossingsgerichtheid
- De juiste betrokkenen rond de tafel: alle gebruikers maar ook alle diensten
 - o (vaak op één speelplein: toestel van jeugddienst, gras van groendienst, bodem van dienst bodembeleid, verlichting van netbeheerder, ... één kabel verplaatsen vraagt betrokkenheid van iedereen.
- Subsidiariteitsprincipe: oplossen waar dit best geplaatst is. → lokaal / buurniveau

Middelen:

- Good practices (zie boven).
- Buurtbudgetten als optie om te experimenteren (vb. BXL en de Genkse Chilambas met 'piepambassadeurs').
 - o Evt. zelfs eigenaarschap in buurt: commons als principe om in eigen beheer te ontwikkelen, zonder tussenkomst overheid.
- Lerend netwerk van praktijkwerkers om te leren van elkaar en uit te wisselen.
- Nieuwe methodieken (nieuwe autoriteit, geaccepteerde derde, ...)
- Opdracht voor consortium betrokkenen als JES, CJM, Formaat, Vlaio, ... om hier praktijken rond te ontwikkelen